

roučitelj naj bi se na začetku vsakega šolskega leta dogovoril z ravnateljico šole za tako uskladitev urnikov, ki bi bila za veroukarje, ki so hkrati tudi šolarji, najbolj ugodna oz. najmanj obremenjujoča **E** (†) veroúk

vérski ^{SSKJ} -a -o prid. (ĕ)

vérski turizem -ega -zma m (ĕ, ĩ) turizem, pri katerem je namen potovanja obisk svetega kraja, verskega svetišča: *izkoristiti verski turizem; lurški verski turizem; središče verskega turizma; Verskemu turizmu ne bo ravno koristilo, če se bodo v neposredni bližini bazilike nabirale kolone vozil*

veselošolec -lca m, člov. (ô) kdor se udeležuje Vesele šole, osnovnošolskega tekmovanja v znanju: *gruča veselošolcev; priznanja veselošolcem; Nič ni tako zabavno kot kravžljanje možgančkov, pravijo veselošolci, mladi in manj mladi raziskovalci, ki s pomočjo Vesele šole že 40 let brskajo po skrivnostih življenja* **E** po imenu tekmovanja *Vesela šola*

veselošolski -a -o prid. (ô) ki se nanaša na Veselo šolo, osnovnošolsko tekmovanje v znanju: *državni veselošolski prvak; veselošolska delavnica; veselošolsko tekmovanje; Danes v Veseli šoli sodeluje približno 15.000 veselošolcev od 4. do 9. razreda* **E** po imenu tekmovanja *Vesela šola*

véspár -ja m, člov. (ĕ) kdor vozi vespo; *vespist* ^{SSKJ}: *srečanje vesparjev; Vesparji se bodo podali na panoramsko vožnjo iz Podutika prek Polhovega Gradca v muzej Bisra na ogled starih motociklov* **E** (†)véspa

vgradni -a -o prid. (ã) ki je namenjen za vgraditev v kaj: *vgradni aparat; vgradni sistem; vgradni štedilnik; vgradna omara; Pogosta izbira so bočna vgradna svetila, ki so primerna za zaprta stopnišča* **E** (†)vgraditi

vhódno-izhódni -a -o prid. (ô-ô) elektr. ki je v zvezi z obojesmernim pretokom podatkov med sistemom, navadno računalnikom, in zunanjim okoljem: *vhodno-izhodna enota; vhodno-izhodna naprava; vhodno-izhodna operacija; Ta nastavitev pride v poštev na sistemih, ki opravljajo veliko vhodno-izhodnih prenosov, predvsem prek datotek ali omrežnih povezav* **E** (†)vhóden + (†)izhóden

viágra -e [vijagra] ž (ã) zdravilo, ki moškemu pomaga doseči erekcijo: *jemati viagro; tabletko viagre; Viagra je mogoče uporabljati v različnih odmerkih, ki jih nujno določi zdravnik glede na klinično sliko moškega in stopnjo motnje* **E** po imenu izdelka *Viagra*® (od 1998) ameriškega proizvajalca Pfizer k lat. *vigor* 'življenjska moč'

víbra -e ž (ĩ) pog. funkcija prenosnih telefonov, ki

na vhodni klic opozarja s tresljaji; *vibrator* ^{SSKJ}: *Glasnost zvonjenja se spreminja s tipkama gor-dol, vibro pa vklopimo tako, da pri najvišji glasnosti še enkrat pritisnemo navigacijski gumb navzgor oziroma pri najnižji navzdol* **E** (†)vibrácija

vibrácijski ^{SSKJ} -a -o in vibrácijski -a -o prid. (ĩ; á)

vibrácijski nabijálnik -ega -a in vibrácijski -ega m (ĩ, â; á) gradb. stroj za nabijanje, zbijanje tal, podlage: *Na gradbišču v Trebnjem je falot iz kovinskega zabojnika ukradel vibracijski nabijalnik in podjetje oškodoval za 4000 evrov*

videást -a m, člov. (ã) kdor se (poklicno) ukvarja s snemanjem in urejanjem videoposnetkov: *Videasti filmarjem očitajo, da se pri njih vse vrtili okrog denarja, da so preveč komercialni, filmarji pa videastom, da so preveč hermetični in leni, ker se jim ne ljubi ukvarjati z zgodbo* **E** ← agl. *videast*, frc. *vidéaste* iz (†)vide(o...) + (†)(cine)ást

videástka -e ž, člov. (ã) ženska, ki se (poklicno) ukvarja s snemanjem in urejanjem videoposnetkov: *Zdaj je oboje, videastka in filmarka, čeprav si zamišlja tudi projekte, ki ne vključujejo ne ene ne druge tehnike* **E** †videást

video ^{SSKJ} -a m (ĩ) pog. **1.** z videokamero napravljen posnetek zaporedja slik, podob s spremljajočim zvokom, namenjen nadaljnjemu predvajanju ali obdelavi; *videogram* (1), videoposnetek: *ogledati si video; snemanje videa; Na festivalu so podelili nagrade v treh kategorijah, za najboljši kratki film različnih formatov, najboljši video in dokumentarni film* **2.** medij, nosilec takega posnetka; *videogram* (2): *digitalni video; kupiti video; Za praznike sva si sposodila kup videov* **3.** glasba, ki se predvaja z videoposnetkom; *videospot; Mediji so sprva ugibali, ali ne gre morda le za spretno propagandno potezo ob izidu novega singla in videa* **4.** dejavnost, ustvarjanje, katerega izrazna oblika je posnetek zaporedja slik, podob, ki dajejo vtis gibanja: *Gre za teoretično in praktično spoznavanje filma in videa* **E** ← agl. *video* iz †video...

video² -- v prid. rabi: *video varnostni nadzor; video posnetek; video kamera; Med počitkom po kosilu se je zamotil z video igricami* – glej tudi *video...*

video... ^{SSKJ} prvi del zloženka (ĩ): *videodisk; videofilm; videokamera; videoumetnik* – glej tudi *video*² **E** ← agl. *video* iz †video(grám), (†)video(kaséta), (†)video(rekórder)

videoárt -a in video árt -- -a m (ĩ-ã) eksperimentalna umetnost, katere izrazna oblika je videoposnetek: *Bil je eden izmed pionirjev slovenskega videoarta, danes pa je mednarodno priznan umetnik* **E** ← agl. *video art* iz †video... + *art* 'umetnost'

videodatotéka -e in vídeo datotéka -- -e ž (î-ê) rač datoteka, ki vsebuje videoposnetek: *predvajanje videodatotek; prenos videodatotek; Več kot dve tretjini anketiranih uporablja internet za pošiljanje slikovnega gradiva in videodatotek* **E** ↑video... + (†) datotéka

videodélo -a in vídeo délo -- -a s (î-ê) umetniško delo, posneto na magnetni trak ali računalniški medij: *prikazovati videodelo; monumentalno videodelo; razstava videodel; Izbrana videodela pričajo o načinih, kako umetniki zaznavajo, raziskujejo in reagirajo na različne fenomene* **E** ↑video... + (†) délo

videodisk -a in vídeo disk -- -a m (î-î) rač optični disk za shranjevanje in predvajanje videoposnetkov: *digitalni videodisk (DVD); predvajalnik videodiskov; zareze na površini videodiska; Gre za 12-centimetrski videodisk visoke zmogljivosti z zapisovalnim slojem na eni sami strani, namenjen predvajanju, snemanju in presnemavanju* **E** ← agl. videodisc iz ↑video... + †disk

videodokumentacija -e in vídeo dokumentacija -- -e ž (î-á) **1.** dokumentacija česa na videoposnetkih: *voditi foto- in videodokumentacijo; obsežna videodokumentacija; Razstavo spremljata dva odlična dodatka, obsežen katalog in odlična videodokumentacija posameznih restavratorskih faz* **2.** dokumentacija gradiva, posnetega na magnetni trak ali na računalniški medij: *Center za sodobne umetnosti v prihodnje pripravlja še dva projekta; prvi je vezan na izdelavo videodokumentacije slovenskega videa med letoma 1969 in 1997* **E** ↑video... + (†)dokumentacija

videodomofón -a in vídeo domofón -- -a m (î-ô) domofon s kamero ob vhodnih vratih in ekranom v stanovanju: *priključek za videodomofon; Razstavili bodo vrsto pripomočkov za učinkovito mehansko zaščito oken in vrat, varnostne sisteme elektronske zaščite, videonadzorne sisteme in videodomofone* **E** ↑video... + (†)domofón

videoekrán -a in vídeo ekran -- -a m (î-â) ekran za predvajanje videoposnetkov: *Na razstavi so monitorji postavljeni tako, da omogočajo zaporedno orkestracijo videopredvajanj, videoekrani v stenski velikosti pa so vgrajeni v novo arhitekturo muzeja* **E** ↑video... + (†)ekrán

videofilm -a in vídeo film -- -a m (î-i) film, posnet z videokamero, namenjen predvajanju: *snemati videofilme; dokumentarni videofilm; projekcija videofilma; Avtor je svoje slikarstvo vzel za izhodišče videofilma, ki se predvaja v galeriji in je sestavljen iz posnetkov, ki predstavljajo detajle posameznih slik* **E** ↑video... + (†)film

videogram -a m (â) **1.** z videokamero napravljen posnetek zaporedja slik, podob s spremljajočim zvokom, namenjen nadaljnjemu predvajanju ali obdelavi; video¹ (1), videoposnetek: *predvajati videogram; razmnoževati videogram; Če je bil videogram zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice filmskega producenta 50 let od prve izdaje ali tiste prve priobčitve* **2.** medij, nosilec takega posnetka; video¹ (2): *Lahko knjižnice dajejo v najem videogram, na katerih jasno piše samo za zasebno uporabo?* **E** ← agl. videogram iz lat. vidēre 'videti' + gr. grámma 'pisanje, črka'

videoigra -e in vídeo igra -- -e ž (î-î) igra, pri kateri igralec navadno z igralno palico, s pritiskanjem na tipke tipkovnice upravlja s podobami na zaslonu, ki jih ustvarja računalniški program; računalniška igrice, videoigrice: *igranje videoigre; V samoti bi se lahko še bolj zatopil v svoj svet knjig, ki so nanj kljub visoki kakovosti očitno delovale kakor na koga drugega nasilne videoigre* **E** ↑video... + (†)igra

videoigrice -e in vídeo igrice -- -e ž (î-î) igra, pri kateri igralec navadno z igralno palico, s pritiskanjem na tipke tipkovnice upravlja s podobami na zaslonu, ki jih ustvarja računalniški program; računalniška igrice, videoigre: *priljubljena videoigrice; biti zasvojen z videoigricami; Proizvajalci igrač se bojijo, da bi zaradi uporabne elektronike in proizvajalcev videoigric izgubili svoje najmlajše, najbolj privržene kupce* **E** ↑videoigra

videoinstalacija -e in vídeo instalacija -- -e ž (î-á) umetniška predstavitev, posneta na magnetni trak ali računalniški medij: *otvoritev videoinstalacije; Razstavo sestavlja več sklopov, od poslikave stene s tekstom in podobami do majhnih videoinstalacij, ki prikazujejo različne, bolj ali manj vsakdanje situacije z obilico ironije* **E** ↑video... + †instalacija

videoizhòd -òda in vídeo izhòd -- -òda m (î-ô î-ô) rač vtičnici podobna priprava, ki omogoča prenos slike iz računalnika ali druge elektronske naprave prek kabla na ekran: *imeti vgrajen videoizhod; Računalnik premore poleg danes običajnih vmesnikov še videoizhod, modem in omrežno kartico* **E** ↑video... + (†)izhòd

videokábel -bla in vídeo kábel -- -bla m (î-â) kábel, ki omogoča prenos slike, videoposnetkov z računalnika ali druge elektronske naprave na ekran: *Priloženi videokabel je prekratek, zato moramo med prikazovanjem fotografij sedeti preblizu televizorja* **E** ↑video... + (†)kábel

videokámera -e in vídeo kámera -- -e ž (î-â) elektronska optična naprava, s katero se sekvenca slik pred napravo prenaša na računalniški medij ali

magnetni trak: *uporabljati videokamera; posneti z videokamera; digitalna videokamera; varnostna videokamera; Število videokamer, ki na vsakem koraku spremljajo naše življenje, se je v zadnjih letih podneseterilo* **E** ↑video... + (†)kámara

videokartica -e in video kárta -- -e ž (î-â) rač. strojna oprema, ki jo je mogoče dodatno vgraditi v računalnik in omogoča hitrejšo obdelavo videoposnetkov: *analogna videokartica; digitalna videokartica; Videonadzorni snemalnik je lahko tudi navaden osebni računalnik z videokartico in ustrezno programsko opremo* **E** ↑video... + †kárta

videoklúb -a in video klúb -- -a m (î-û) ustanova, ki sistematično zbira, hrani in izposoja videokasete, DVD-je; videoteka (1): *registrirani videoklúb; Kopije filmov prodajajo in izposojajo na tržnicah, v tisoče videoklubih in specializiranih trgovinah* **E** ↑video... + (†)klúb

videokomunikácija -e in video komunikácija -- -e ž (î-â) komunikacija med prostorsko oddaljenimi udeleženci, ki se vidijo in poslušajo s pomočjo videoopreme, računalnikov, prenosnih telefonov: *dvosmerna videokomunikacija; kakovostna videokomunikacija; Povezana procesorja omogočata videokomunikacijo prek digitalnih mobilnih omrežij* **E** ↑video... + (†)komunikácija

videokonferéncia -e in video konferéncia -- -e ž (î-ê) konferenca, na kateri s pomočjo uporabe videoopreme, informacijske tehnologije sodelujejo prostorsko oddaljeni udeleženci: *udeleženci videokonference; zaslisanje prek videokonference; Najosnovnejša in najpogostejša vrsta videokonferenc so sestanki na daljavo* **E** ↑video... + (†)konferéncia

videokonferénčni -a -o prid. (î-ê) ki je v zvezi z videokonferenco: *videokonferénčni sistem; videokonferénčne povezave; videokonferénčna tehnologija; Za skupinsko delo poleg zvoka in slike potrebujemo še dodatna videokonferénčna orodja* **E** ↑videokonferéncia

videomateriál -a in video materiál -- -a [videomaterijal] m (î-â) gradivo, ki ga sestavljajo videoposnetki: *pregledovati videomaterial; V namiznem videu velja osnovno pravilo, da nam mora biti v prvi vrsti jasno, kako bomo spravili posneti videomaterial na računalnik in kje ga bomo želeli gledati kot končni izdelek* **E** ↑video... + (†)materiál

videomédij -a in video médij -- -a m (î-ê) 1. medij, ki informacije posreduje s sliko, videoposnetkom, zlasti prek računalnika: *Če je slikarstvo vezano na galerije in prostore, je ilustracija na knjigo, časopis, internet in risani film pa na kinodvorane, televizije, videomedije* 2. priprava za shranjevanje, prenos in predstavitev videoposnetkov: *DVD-vi-*

deomedij bo omogočil precej boljšo sliko od klasične VHS-videokasete, boljši bo tudi pri kontrastu in kakovosti barv **E** ↑video... + (†)médij

videomontáža -e in video montáža -- -e ž (î-â) načrtno povezovanje, urejanje videoposnetkov v enovito, skladno celoto: *digitalna videomontáža; Prej ali slej se bom moral naučiti tudi videomontáže, saj urednik internetne izdaje vztraja pri krajših posnetkih, ker jih obiskovalci menda zelo radi gledajo* **E** ↑video... + (†)montáža

videonadzòr -òra in video nadzòr -- -òra m (î-ò î-ó) sistematično pregledovanje, spremljanje poteka določene dejavnosti, stanja česa s pomočjo videokamer, videoposnetkov: *izvajati videonadzòr; posnetki videonadzora; Pristojna oseba mora o uvedbi videonadzora obvestiti vse zaposlene, ki opravljajo delo v nadzorovanem prostoru* **E** ↑video... + (†)nadzòr

videonadzòrni -a -o prid. (î-ò) ki je v zvezi z videonadzorom: *videonadzorni sistem; videonadzorna kamera; Videonadzorne posnetke je dovoljeno pregledovati le v izrednih primerih, kot je kraja* **E** ↑videonadzòr

videonapráva -e in video napráva -- -e ž (î-â) naprava za snemanje in predvajanje videoposnetkov: *Inovacije so bile uresničene samo deloma z vlaganjem v informacijski sistem in uvedbo videonaprav za nadzor prihoda in odhoda delavcev iz tovarne* **E** ↑video... + (†)napráva

videopréma -e in video opréma -- -e ž (î-ê) oprema za snemanje in predvajanje videoposnetkov: *profesionalna videooprema; avdio- in videooprema; Lesena vratarnica je bila še najbolj podobna nekakšnemu skladišču videoopreme* **E** ↑video... + (†)opréma

videopirát -a in video pirát -- -a m (î-â) 1. ðlov, kdor s spleta nezakonito prenaša videoposnetke, zlasti komercialno uspešne filme, za osebno uporabo: *Zasluge za hitro širjenje filmov po spletu imajo poleg rastoče razpoložljivosti širokopasovnega internetnega dostopa in kablskih povezav navsezadnje tudi spletni videopirati* 2. ðlov, kdor nezakonito širi, razmnožuje in prodaja kopije videoposnetkov, zlasti komercialno uspešnih filmov: *Razmere so bile naravnost idealne za razmah črne ekonomije, v katero so se uvrstili tudi videopirati* 3. nezakonita kopija videoposnetka, zlasti komercialno uspešnega filma: *Končno nič več oskubljenih kopij in slabih videopiratov, le zvok in slika kot se šika* **E** ↑video... + †pirát

videopirátstvo -a in video pirátstvo -- -a s (î-â) nezakonito širjenje, razmnoževanje in prodaja kopij videoposnetkov, zlasti komercialno uspešnih

filmov: *pregon videopiratstva; razmah videopiratstva; problematika videopiratstva; Ko želi predlagatelj zakona v celoti legalizirati vse izvajalske oblike, mora zaradi razširjenosti videopiratstva storiti vse, da ga ne bo v obstoječih razmerah pravzaprav legaliziral* **E** ↑videopirát

videoplés -a in video plés -- -a m (î-ê) umetnost, katere izrazna oblika je umetniško zmontiran in zrežiran videoposnetek plesa: *Pri videoplesu snemavec zaradi sledenja gibalni dinamiki nemalokrat ne gleda skozi objektiv – kamero upravlja po občutku* **E** ↑video... + (†)plés

videoposnètek -tka in video posnètek -- -tka m (î-ê) z videokamero napravljen posnètek zaporedja slik, podob s spremljajočim zvokom, namenjen nadaljnjemu predvajanju ali obdelavi; video¹ (1), videogram (1): *digitalni videoposnetek; predvajanje videoposnetkov; urejanje videoposnetkov; V vojni proti terorizmu so amaterski videoposnetki igrali vlogo obtožnega gradiva* **E** ↑video... + (†)posnètek

videopredstavitev -tve in video predstavitev -- -tve ž (î-î) predstavitev s pomočjo videoposnetkov: *posneti videopredstavitev; dvominutne videopredstavitev; Splet je z videopredstavitvijo določene tematike popolnoma nova možnost pridobivanja informacij; zanimiv, enostaven in zelo reprezentativen* **E** ↑video... + (†)predstavitev

videopredvajálnik -a in video predvajálnik -- -a m (î-â) elektronska priprava za predvajanje videoposnetkov: *digitalni videopredvajálnik; prenosni videopredvajálnik; Ta projektor je pravi posebež med vsemi preizkušenimi, saj lahko z njim predstavimo različna gradiva, ne da bi potrebovali računalnik ali videopredvajálnik* **E** ↑video... + (†)predvajálnik

videoprojèkcija -e in video projèkcija -- -e ž (î-ê) prenašanje videoposnetkov in slik z optično pripravo na projekcijsko platno, steno: *videoprojèkcija posnetkov; predstaviti s pomočjo videoprojèkcije; Več zaporednih izpovedi, ki v obliki videoprojèkcij tečejo na televizijskih zaslonih, tvori nit avtoričnega multimedijskega projekta* **E** ↑video... + (†)projèkcija

videoprojèktor -ja in video projèktor -- -ja m (î-ê) priprava za projiciranje videoposnetkov in slik: *digitalni videoprojèktor; multimedijski videoprojèktor; Podnevi se gleda televizijski program ali videoposnetke na elektronskem ekranu, zvečer oziroma v zatemnjenem prostoru pa film, ki ga na platno projicira videoprojèktor* **E** ↑video... + (†)projèktor

videosignál -a in video signál -- -a m (î-â) signal, ki prenaša sliko: *digitalni videosignál; kakovosten videosignál; prenos videosignala; Elektronsko vez-*

je predela vhodni videosignal in ga prikaže na zaslonu, žarnica pa zaslon presvetli tako močno, da se slika skozi sistem leč v objektivu projicira na platno **E** ↑video... + (†)signál

videospôt -a in video spôt -- -a m (î-ô) glasba, ki se predvaja z videoposnetkom; video¹ (3): *posneti videospôt; glasbeni videospôt; videospôt skupine; Dobrodelni videospôt neposredno poziva k zbiranju sredstev za dolgoročne razvojne programe pomoči otrokom* **E** ↑video... + (†)spôt

videospôtovski -a -o prid. (î-ô) ki se nanaša na videospôt: *videospôtovska koreografija; videospôtovska produkcija; Film je posnet v videospôtovski estetiki* **E** ↑videospôt

videosténa -e in video sténa -- -e ž (î-ê) velik ekran, sestavljen iz več manjših ekranov, ki se za predvajanje slik, videoposnetkov uporablja na večjih javnih prireditvah; videowall: *Uprizoritev na stadionu je bila zamišljena kot spektakel, ki bi ga gledalec lahko doživiljal v trojni optiki: s prostimi očmi, z daljnogledi in prek televizijskih projekcij na veliki videosteni* **E** ↑video... + (†)sténa

videotéka -e ž (ê) **1.** ustanova, ki sistematično zbira, hrani in izposoja videokasete, DVD-je; videoklub: *spletna videoteka; lastnik videoteke; Omrežja za izmenjavo datotek so zagotovo trn v peti glasbenih založb in filmskih studiev, saj so eden izmed razlogov, da je upadla prodaja plošč in izposoja v videotekah* **2.** sistematično urejena zbirka videokaset, DVD-jev: *domača videoteka; Na voljo je digitalna videoteka, ki naj bi jo neprestano dopolnjevali z novimi filmi* **E** ← nem. *Videothek*, it. *videoteca* iz ↑video... + (†)(biblio)téka

videoumétnica -e in video umétnica -- -e ž, čl. (î-ê) umetnica, katere izrazno sredstvo je video: *Na predstavitvi bo Slovenija zastopala likovna zgodovinarica in kritičarka, ki se je odločila za prezentacijo dela videoumetnice mlajše generacije* **E** ↑videoumétnik

videoumétnik -a in video umétnik -- -a m, čl. (î-ê) umetnik, katerega izrazno sredstvo je video: *Uporniškega, divjega, a vselej premišljenega in utemeljeno kritičnega umetnika, dobrega kiparja in prodornega videoumetnika bi verjetno sprejeli* **E** ↑video... + (†)umétnik

videoumétnost -i in video umétnost -- -i ž (î-ê) umetnost, katere izrazno sredstvo je video: *Med bogato ponudbo razstav – dogajanje na tem področju je po vsem svetu zelo živahno – se kdaj pa kdaj zgodi, da naletimo tudi na razstavo videoumetnosti* **E** ↑video... + (†)umétnost

videowall -a cit. [videovól] m (î-ô) velik ekran, sestavljen iz več manjših ekranov, ki se za predvaja-